

ReduCOST

Ocena potencjału redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza i kosztów działań redukcyjnych, z uwzględnieniem aspektów techniczno-technologicznych, finansowych i społecznych – pilotaż

Joanna Strużewska

Drugie spotkanie użytkowników serwisu Monitoringu Atmosfery Copernicus, IOŚ-PIB, 24.04.2024

ReduCOST: podstawowe informacje

Główny Cel: analiza potencjału redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery i kosztów działań redukcyjnych, z uwzględnieniem aspektów techniczno-technologicznych, finansowych i społecznych.

Wyniki będą podstawą analiz możliwości osiągnięcia poziomów stężeń zanieczyszczeń rekomendowanych przez WHO oraz wynikających z przeglądu projektu dyrektywy UE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (recast, COM(2022) 542 final).

ReduCost: podstawowe informacje

- Projekt pilotażowy w ramach programu priorytetowego nr 5.1.1 „wsparcie Ministra Klimatu w zakresie realizacji polityki klimatycznej” - na wniosek IOŚ
- Finansowanie: NFOŚiGW
- Główny wykonawca: IOŚ-PIB + partnerzy zewnętrzni: Politechnika Śląska, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Instytut Badań Systemowych Politechniki Warszawskiej)
- Realizacja: I 2024 – VI 2025 (18 miesięcy)

ReduCost – zanieczyszczenia powietrza

- Zanieczyszczenia: NO₂, NO_x, SO₂, PM10 i PM2,5, BaP
- Sektory aktywności:
 1. Komunalno-bytowy,
 2. Transport drogowy,
 3. Rolnictwo,
 4. Elektroenergetyczny (ze względu na 1+2)
- Wybór kluczowych sektorów ze względu na fakt, że Polska tylko częściowo spełnia obowiązujące normy jakości powietrza i ograniczenia pułapów krajowych emisji zanieczyszczeń (regulacje krajowe, dyrektywy UE, Protokół z Geteborga do Konwencji LRTAP)

ReduCost – wyniki/produkty 1/2

Wynikiem pilotażowego opracowania będzie ekspertyza dotycząca możliwości zmniejszenia emisji zanieczyszczeń w ww. sektorach w tym:

- propozycja działań w poszczególnych dziedzinach gospodarki z uwzględnieniem obecnego stanu oraz technicznych i pozatechnicznych możliwości redukcji
 - scenariusz: BAU – Business as Usual,
 - Scenariusz MFR - Maximum Feasible Reduction)
- koncepcja i kosztorys wdrożenia i utrzymania systemu analitycznego wspierającego opracowywanie programów strategicznych

ReduCost – wyniki/ produkty 2/2

Wynikiem pilotażowego opracowania będzie ekspertyza dotycząca możliwości zmniejszenia emisji zanieczyszczeń w ww. sektorach w tym:

- analiza możliwości osiągnięcia progów proponowanych przez WH/AAQD na skutek zmniejszenia emisji rozpatrywanych zanieczyszczeń,
- analiza zdrowotnych, społecznych i gospodarczych skutków zmniejszenia emisji rozpatrywanych zanieczyszczeń,
- analiza ekonomiczna:
 - kosztów realizacji działań redukcyjnych w poszczególnych sektorach,
 - kosztów zewnętrznych, z uwzględnieniem kosztów zdrowotnych, dzięki podjęciu działań redukcyjnych;

ReduCost: harmonogram

Etap I:

Po 6 miesiącach wykonane zostaną **analizy i diagnozy potrzeb w odniesieniu do dostępności danych i informacji**, w każdym z sektorów aktywności, a także zaplanowany zostanie moduł pozwalający obliczyć **zmianę emisji zanieczyszczeń na podstawie podjętych działań redukcyjnych**

Etap II:

Po 12 miesiącach przedstawiona zostanie **koncepcja systemu**, pozwalającego na systematyczne wsparcie MKiŚ w **zakresie oceny technicznych możliwości podejmowania działań redukcyjnych** i oceny ich efektywności, w odniesieniu do dotrzymania standardów jakości powietrza i zmian narażenia zdrowotnego oraz oceny odnośnych kosztów bezpośrednich wdrożenia wytypowanych wariantów działań

Etap III:

Po 18 miesiącach przedstawione zostaną do MKiŚ wyniki pilotażowej ekspertyzy, **dotyczącej możliwości osiągnięcia rekomendowanych przez WHO/AAQD poziomów stężeń zanieczyszczeń**, poprzez działania redukcyjne wynikające z aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza, programów strategicznych, implementacji konkluzji BAT, oraz technicznych możliwości redukcji emisji zanieczyszczeń (BAU, MFR)

ReduCost: organizacja i koordynacja prac

- Pakiety 1-4 → Scenariusze emisji w sektorach:
 - komunalno-bytowym (POLSL),
 - transportu (KOBIZE),
 - rolnictwa (UPL),
 - elektroenergetycznym (IBS PW)
- Pakiet 5: Moduł emisji – KOBIZE: dane emisyjne do modelowania jakości powietrza

ReduCost: organizacja i koordynacja prac

- Pakiet 6: Moduł modelowania jakości powietrza (ZMAIK)
- Pakiet 7: Ocena narażenia: skutki zdrowotne i środowiskowe (ZMAIK)
- Pakiet 8: Moduł analiz ekonomicznych (KOZK)

IOŚ-PIB

Institute of Environmental Protection
National Research Institute

Oszacowanie presji środowiskowych

**Valuation of Environmental stressors
– VALESOR**

VALESOR: podstawowe informacje

- Project VALESOR: VALUATION OF ENVIRONMENTAL STRESSORS
- grant: 2.9 mln Euro; Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji (*European health and digital executive agency; HADEA*)
- VALESOR jest częścią grupy (*cluster*) METEOR razem z 4 innymi projektami które otrzymały finansowanie w ramach HORIZON-HLTH-2022-ENVHLTH-04-01
- Główni wykonawcy - Konsorcjum: uniwersytety i jednostki badawcze z: FR, SE, NO, IT, RS (Serbia), UK
- Realizacja: I 2023 – XII 2025 (36 miesięcy)

VALESOR – spodziewane wyniki/produkty

- Celem VALESOR jest opracowanie **innowacyjnego narzędzia internetowego umożliwiające ocenę skutków zdrowotnych i ekonomicznych zmian (redukcji) presji środowiskowych** takich jak chemikalia i zanieczyszczenia w powietrzu, wodzie i w glebie
- Narzędzie to będzie mogło ewoluować - biorąc pod uwagę fakt, że w danym momencie ocena narażenia i wpływu niektórych zanieczyszczeń byłaby niekompletna - zapewniając w ten sposób ocenę choć jedynie częściową i tymczasową to jednak opartą na wiarygodnych hipotezach
- W szczególności, VALESOR zwiększy liczbę efektów zdrowotnych uwzględnianych w ocenach ekonomicznych wpływu zanieczyszczeń powietrza

VALESOR – pakiety robocze (work packages)

- WP 1: Przegląd aktualnej wiedzy
- WP 2: Zdrowie
- WP 3: Wycena dobrostanu (*value wellbeing*)
- WP 4: Wytyczne dotyczące stosowania
- WP 5: Opracowanie modelu i narzędzi
- WP 6: Expert outreach
- WP 7: Badania krajowe (*case studies*): udział IOŚ (projekt **ReduCost**)?
- WP 8: Zarządzanie projektem, Komunikacja, działania w ramach grupy

VALESOR – WP 7

- WP 7: formalny początek prac: sierpień 2024
- Spotkanie inauguracyjne WP7 odbyło się 15.03.2024
- Kluczowe elementy badań: efekty zdrowotne i koszty zewnętrzne, funkcje odpowiedzi (*concentration response functions*)
- udział IOŚ poprzez wkład na bazie wyników projektu ReduCost
- Projekty krajowe (*case studies*) w WP 7.: Europa Wsch.: SR (Serbia), PL, HU; Europa Zach.: FR, IT, UK; Europa Płn.: DK, SE

Zastosowanie do POP

- W założeniach zarówno narzędzia wypracowane w ramach ReduCOST jak też wytestowane dla Polski w ramach case study VALESOR wspierają ocenę skutków środowiskowych w ramach POP oraz oceny strategii środowiskowych

IOŚ-PIB

Institute of Environmental Protection
National Research Institute

Dziękuję za uwagę

Joanna Strużewska

Drugie spotkanie użytkowników serwisu Monitoringu Atmosfery
Copernicus, IOŚ-PIB, 24.04.2024

